

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.8/2008/7.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. évi június hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az embercsempészség büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a II.r. terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Lenti Városi Bíróság 2.B.198/2006/30. számú ítéletét és a Zala Megyei Bíróság Bf.125/2007/11. számú végzését a II.r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

1/ A Lenti Városi Bíróság 2006. november 21-én kihirdetett 2.B.198/2006/30. számú elsőfokú ítéletében a II.r. terhelt bűnösségét az államhatár átlépéséhez üzletszerűen segítséget nyújtva folytatólagosan, társtettesként, bűnszervezetben elkövetett embercsempészség büntetéseben állapította meg, ezért őt 2 év 6 hónap fegyházra, 4 év közügyektől eltiltásra, 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 800.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a bűnjelekről, így a II.r. terhelttől lefoglalt mobiltelefonokról és azok különböző alkatrészeiről.

Az ítélet az I.r., III.r. és IV.r. terheltek elítélését is tartalmazza, őket azonban a jelen ügyben előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem érinti.

Az ítéleti tényállás szerint 2005-ben a II.r. terhelt részt vett egy túlnyomórészt moldáv férfiak által működtetett embercsempész szervezet tevékenységében. A szervezet vezetői közé tartozott az ügyben felelősségre vont I.r. és III.r. terhelt is, valamint nevét pontosan nem azonosított személy. A hosszabb időn át haszonszerzés érdekében folytatott, és főleg moldáv személyek nyugatra csempésztését végző szervezet belső feladatmegosztással, a csempésztett személyektől beszedett díjak ellenében működött. A szervezetben a II.r. terhelt a migránsok szállításában, elszállásolásában működött közre. Minthogy oroszul jól beszélt, a szervezet más tagjaival személyesen és telefonon is rendszeres kapcsolatot tartott fenn, és közreműködött a moldávoknak a magyar-szlovén államhatáron történő illegális átsegítésében.

Az I/A. tényállás szerint két moldáv állampolgár részére fejenként 2900 euro ellenében vállalkozott az embercsempész szervezet arra, hogy őket Moldáviából Románián és Magyarországon keresztül Olaszországba juttatják. A szervezethez tartozó különböző moldáv, illetve román embercsempészek segítségével jutottak a román-magyar zöldhatárig, ott őket átvezették magyar területre, majd Budapestre utaztatták, ahol az I.r. terhelt közreműködésével kapcsolatba kerültek a II.r. terhelttel. Ő vállalta a migránsok továbbszállítását és Olaszországba történő illegális kiutaztatását. Mindezt egy, a nyomozószervek által lehallgatott telefonbeszélgetésben megbeszélte az I.r. terhelttel.

2000. október 22-én barátnője társaságában saját gépkocsiján Budapestre ment, ahol az előre megbeszélte helyen, az általa ismeretlen moldávokat a kocsijába felvette, és velük Rédics határállomás külterületéig hajtott. Itt a két migráns kiszállt a kocsiból és a II.r. terhelt iránymutatása szerint a hivatalos határátkelőt megkerülve, a zöldhatáron át haladtak Szlovénia felé. A terhelttel megbeszéltek alapján másnap hajnalban találkoztak a hivatalos határon időközben átlépő II.r. terhelttel, aki őket Szlovénia területén Olaszország felé vitte. A szlovén rendőrség Zalec térségében a társaságot elfogta és a moldávok Olaszországba kiutazását megakadályozta.

A I/B. tényállás szerint a II.r. terhelt a biatorbágyi hétvégi házát az embercsempész bűnszervezet rendelkezésére bocsátotta azért, hogy ott az illegálisan Magyarországon átutazó migránsok ideiglenes elhelyezése biztosítható legyen. Az embercsempésztés útjait ugyanis menetközben is szervezni kellett, ezért a migránsok állomásoztatására, étkeztetésére és elrejtésére biztos helyet kellett találni.

2005. december 8-án a II.r. terhelt a nyomozó hatóságok által megfigyelt telefonjáról felhívta az ugyancsak megfigyelés alatt lévő I.r. terhelt mobiltelefonját és érdeklődött a következő

migráns-csoport érkezéséről. A bűnszervezet egyik szervezője adott tájékoztatást az I.r. terheltnak a következő transzportról és az utaztatás részleteiről. 2005. december 12-e és 13-a között Kisinyovból a román embercsempészek moldáv gazdasági menekülteket irányítottak az I.r. terhelthez, aki őket Magyarországon először egy lakásban, majd a II.r. terhelte biatorbágyi házában helyezte el. Itt telefonokat, telefonkártyákat és ellátást adtak a migránsoknak, akik mintegy négy napig tartózkodtak a II.r. terhelte hétvégi házában. Ekkor az embercsempész szervezet egyik nevű tagja a migránsokat Rédics térségébe szállíttatta akként, hogy egy ismeretlen társa által vezetett és a migránsokat szállító gépkocsi előtt saját autójával haladt. A migránsok átjutottak szlovén területre, majd Olaszországba kerültek. A sikeres akció tényét 2005. december 19-én este az I.r. terhelttel megfigyelés alatt álló telefonján közölte.

Az I/C. alatti tényállás szerint 2006 januárjában került sor 13 moldáv állampolgár külföldre csempészésére. A szervezet nevezettektől fejenként 1500-3000 euro közötti díjat szedett be. Őket egy aradi találkozóhelyen összegyűjtötték, egy kamion rakterébe beszállították, és Aradról 2006. január 28-án a II.r. terhelttel történt egyeztetés után illegálisan Magyarországra hozták, ahol a II.r. terhelte biatorbágyi házához közelébe mentek. Itt várakozott rájuk a II.r. terhelte, aki személyautójával több fordulót megtéve a migránsokat biatorbágyi házába vitte. A migránsokkal együtt lakott itt a III.r. terhelte is, aki a bűnszervezet külföldi irányítóinak megbízása alapján - fizetség ellenében - a II.r. terhelttel való együttműködést a feladatok összehangolásával biztosította. A II. és III.r. terhelte látta el a biatorbágyi házban lévő moldáv migránsokat. Ez akaratuk ellenére hetekig húzódott, mert a szervezők a viszonylag nagy létszámú társaság továbbszállítását biztosítani nem tudták. Kapcsolatba léptek egy litván-lengyel embercsempész hálózattal is, akinek egy tagja vállalta a migránsok lengyel kamionnal történő kiszállítását, de ez elmaradt. Végül egy román kamionsofőrt nyertek meg az ügynek, akit IV.r. vádlottként az alapeljárásban vontak felelősségre, s aki vállalta, hogy tehergépkocsiján elrejtve a migránsokat 2006. február 20-án Szlovénián át Olaszországba viszi. A bűnszervezet tagjai az akció lebonyolítása közben telefonon tartották a kapcsolatot egymással, a III. és IV.r. terheltek között a nyomozó hatóság több telefonbeszélgetést rögzített. Végül a biatorbágyi házból a migránsokat egy erdős területre szállították, és a 11 személyből 9-et a teherautó rakománya mellett szabadon maradt szűk helyre bezsúfoltak. A határőrök azonban a kocsit átkutatták, az illegális határátlépőket és a IV.r. terheltet elfogták és előállították.

A II.r. terhelt a migránsok elszállásolásáért, esetleg étkeztetéséért, és telefonkártyával való ellátásáért napi 5 eurot kapott személyenként.

A bizonyítékok mérlegelése körében a bíróság részletesebben is rögzítette az embercsempész-szervezet működése szempontjából lényeges tényeket tartalmazó telefonbeszélgetések tartalmát, amelyekben többek között a II.r. terhelt is részt vett. Ezek során részben az utak megszervezésének részleteit, részben az anyagi kérdéseket beszélték meg a szervezet tagjai. Az ítélet 18. oldalán idézi azokat a telefonbeszélgetéseket, amelyekben a szervezet pénzügyi kérdései is szóba kerültek: így 2006. február 10-én rögzítettek egy beszélgetést, amelyben a II.r. terhelt ismételt pénzt követelte, és közölte, hogy amennyiben nem fizetik ki, nem tudja a tevékenységét folytatni. A 2006. február 11-én, illetőleg 18-án rögzített és főként a migránsok között folytatott telefonbeszélgetésekből kiderült, hogy a biatorbágyi elszállásolás körülményeit súlyosan kifogásolták, panaszolták, hogy „nem engedi ki őket a magyar” (vagyis a II.r. terhelt), mert nem fizettek ki neki semmit, illetőleg, ha „nem fizetik ki a pénzt a magyarnak, ki fogja tenni őket az utcára és így elveszítik a pénzt”. Elhangzott a telefonbeszélgetésben, hogy a személyenként befizetett 2500 euro a bűnszervezet valamelyik tagjánál van, aki fizetni fog. 2006. február 19-én egy, a nyomozó hatóság által ugyancsak rögzített telefonbeszélgetésben a II.r. terhelt közölte az egyik embercsempésszel, hogy „amíg őt ki nem fizetik, senki nem mehet el Biatorbágyról.” 2006. február 17-én a II.r. terhelt a pénz megküldésének körülményeiről tárgyalt a másik nevű embercsempésszel, és újólal követelte a bűncselekmény elkövetéséért járó pénzt.

Az ügyben másodfokon a Zala Megyei Bíróság járt el, 2007. május 15-én jogerőre emelkedett Bf.125/2007/11. számú végzésében az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

2/ A jogerős határozat ellen a II.r. terhelt védője, dr. Sárdi László terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyben anyagi jogsértés és ezzel összefüggésben törvénysértő büntetés kiszabása (Be.416.§ (1) bekezdés a/ és b/ pontjában foglalt okok) miatt kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának elrendelését, e körben a Fővárosi Bíróság kijelölését. Ugyanakkor a terhelt felmentésére is indítványt tett.

Indítványát indokolva a védő eljárásjogi sérelmeket sorolva kifogásolta a nyomozás során titkos adatgyűjtés révén összegyűjtött és felhasznált bizonyítékok bírói értékelését, hangsúlyozva, hogy a bizonyítékok beszerzésének jogsértő módja folytán azok figyelembevételére és értékelésére törvényes lehetőség nem volt.

Kifogásolta, hogy az eljárás nyomozati szakaszában alkalmazott tolmács számos esetben nem beszélt anyanyelvi szinten az idegen ajkú tanúk és terheltek nyelvét és ez téves szövegek rögzítéséhez vezetett.

A II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségének téves megállapítását kifogásolva arra hivatkozott, hogy az elbírált cselekmény nem felelt meg a Btk.218.§-ában rögzített törvényi tényállásnak, a bizonyítható tények alapján nem lehetett volna megállapítani a folytatólagosságot, a bűnszervezeti elkövetést, és a tett minősítő körülményét: az üzletszerűséget.

A folytatólagosság törvényi fogalmába vélekedése szerint az azonos sértett megállapíthatósága mindig beletartozik, az embercsempészet büntettének azonban nincs sértettje. Így a folytatólagosság megállapítása törvénytörő volt.

Vélekedése szerint a cselekmény üzletszerű megvalósítása a tényállásból nem következik, semmilyen tény nem bizonyítja azt sem, hogy a terhelt haszonszerzési célzattal cselekedett. A 4/2005. Jogegységi határozat irányadó jogértelmezését tekintve a bűnszervezetben történt elkövetés sem róható fel a II. rendű terheltnek. A bűnszervezet működésére - erre utaló bizonyítékok és tények hiányában - a bíróság pusztán feltételezések alapján, logikai úton következtetett. Az indítvány szerint a 4/2005. számú Jogegységi határozat az embercsempészetben résztvevők bűnszervezeti együttműködésének jogi megítélésére az ítéletben foglaltaktól eltérő iránymutatást ad. Utalt a védő arra, hogy a II.r. terhelt a bűnszervezet más tagjainak együttműködéséről, a szervezet tagoltságáról, a feladatkörökről semmiképpen nem szerezhetett ismereteket. Szerinte tényként csupán az volt megállapítható, hogy a II. rendű terhelt ismerősei kérésére azok barátait átmenetileg befogadta biatorbágyi házába és elfogadott tőlük egy csekély összeget, amely elszállásolásuk költségeit fedezte. E tevékenység nem fogható fel a bűnszervezetben történő együttműködésnek.

A Legfőbb Ügyészség a BF.176/2008. számú átiratában rámutatott arra, hogy a védő felülvizsgálati indítványának jelentős részében a bizonyítékok tartalmát és mérlegelését vitatta, ez azonban a felülvizsgálati eljárásban nem megengedett. Az eljárásjogi kifogások nem esnek az érdemi felülvizsgálatot megalapozó eljárási törvénytörések körébe, ezért a felülvizsgálat során ezek sem vehetők figyelembe. Egyebekben az ítéleti tényállást figyelembe véve a Legfőbb Ügyészség megalapozottnak és törvényesnek találta a cselekmény minősítését és indítványt tett arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság a határozatot a II.r. terheltet érintően hatályában tartsa fenn.

3/ A Legfelsőbb Bíróság a védő indítványában részletezett érveket a felülvizsgálat törvényileg szabályozott okainak (Be.416.§ (1) bekezdés) tükrében vizsgálta. Mindenek előtt megállapította, hogy a bizonyítékok mérlegelésének módjával, s az ennek eredményeképpen megállapított tényállással összefüggő védői támadások a felülvizsgálati eljárásban helyt nem foghatnak, miután e rendkívüli perorvoslat során a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó (Be.423.§ (1) bekezdés). A tényállás tehát sem a bizonyítékok hitelességének vitatása, sem eltérő értékelése útján eredménnyel nem támadható. Mindebből adódóan az ítélet jogkövetkeztetései is csak az alapügyben hozott jogerős ítéletben foglalt tényállás alapján vizsgálhatók és nincs jelentősége az olyan anyagi jogi érvelésnek, amely (esetlegesen) e tényállástól eltérő (a védelem által feltételezett) tények kapcsán lenne helytálló.

Mindemellett zártkörű törvényi taxációval szabályozottak azok az eljárásjogi törvénysértések is, amelyekre a felülvizsgálati eljárásban eredménnyel hivatkozni lehet. A Be.416.§ (1) bekezdés c/ és d/ pontja rögzíti azokat az érdemi felülvizsgálatot eredményező eljárási jogsértéseket, amelyek a megtámadott jogerős bírói döntés megváltoztatásához vagy hatályon kívül helyezéséhez vezetnek. A törvényi felsorolásban nem szerepelnek a védő érvei szerint az alapeljárásban elkövetett eljárásjogi hibák: a törvénysértő módon beszerzett bizonyítékok eljárásjogilag tilalmazott mérlegelése - feltételezett megvalósulása esetén - olyan törvénysértés, amely a felülvizsgálati okok közt nem szerepel, ezért figyelembe sem vehető. Ugyanilyen okból az eljárás során közreműködő tolmács nyelvtudásával összefüggő aggályok sem alapozhatják meg a ítélet felülvizsgálatát.

Miután a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet tényállását támadó, illetve az eljárásjogi törvénysértésekre alap nélkül hivatkozó védői érvelést elvetette, az irányadó tényállás figyelembevételével vizsgálta az indítvány anyagi jogi támadását megalapozó érveket.

- E körben mindenek előtt megállapította, hogy a II. rendű terheltnek felrótta magatartás - a hivatalos útiokmány nélkül utazó migránsoknak az erre alakult szervezet által pénzért megszervezett szállítása, elszállásolása, határátlépéseinek segítése, további útjának szervezése vagy lebonyolítása, stb. - a Btk.218.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott, súlyosabban minősülő embercsempészség büntettének törvényi keretei közé maradéktalanul illeszkedik.
- A bizonyított tényállás szerint nem kétséges, hogy e tevékenységét a terhelt is anyagi ellenszolgáltatás fejében végezte, s az ellenszolgáltatás nem a felülvizsgálati indítványban megjelölt, a migránsok elszállásolásáért beszedett

napi 5 euro volt. Rögzíti az ítélet azokat a telefonbeszélgetéseket, melyeket a terhelt a bűnszervezett más tagjaival az embercsempészsért kialkudott díj kifizetése érdekében folytatott. Vagyonszerzési célzata, tevékenységének üzletszerű jellege e tények alapján nem vonható kétségbe. (ld.: Btk.218.§ (2) bekezdés a/, (3) bekezdés c/ pontja, valamint a Btk.137.§ 9. pontja).

- Megállapítható az is, hogy a II. rendű terhelt egy embercsempész-szervezet folyamatos tevékenységéhez kapcsolódott, a szervezet tevékenységet - az ítéleti tényekből kitűnően - ismerte és abban részt vett. A migránsok szállítását, elszállásolását, kiutaztatását, e tevékenységek titkos lebonyolítását csak egy ténykedésében összehangolt, az együttműködést szervezéssel megvalósító csoport oldhatta meg. Ez volt tehát az a bűnszervezet, melynek tevékenységébe a II. rendű terhelt bekapcsolódott. Azok a védői érvek, amelyek az anyagi jogi értékelést vitatva vonták kétségbe a bűnszervezet megállapíthatóságát, - ellentétesek a Btk. 137.§ 8. pontjában, illetve a Btk.98.§ (1) bekezdésében foglalt anyagi jogi szabályokkal. Mindemellett a védő által hivatkozott 4/2005. Büntető jogegységi határozatban foglalt jogértelmezés a II. rendű terhelt elbírált magatartásának jogi értékelése szempontjából nem bírt különösebb jelentőséggel. Nevezett ugyanis a szervezet folyamatosan együttműködő és számos más taggal kialakított szoros, folyamatos kapcsolatban lévő tagja volt. Így nem csupán az összehangolt bűnszervezeti működés külső felismerésére volt lehetősége (ld. hivatkozott jogegységi határozat). A tényállásból megállapíthatóan ő maga a bűnszervezet belső viszonyait jól ismerő, aktív közreműködő volt, aki ismerte ugyancsak beszervezett társait. Cselekményének bűnszervezetben való végrehajtása ekként nem kétséges, az ezzel összefüggő anyagi jogi értékelés törvényes.
- Nem támasztott aggályt a cselekmény folytatólagos elkövetésének megállapítása sem. A folytatólagosság törvényi egységébe az azonos törvényi tényállásba ütköző, rövid időn belül, egységes akarat-elhatározással ismétlődően megvalósított magatartások tartoznak, s ez megállapítható mindazon bűncselekmények esetében is, melyeknek sértettje nincs. A Btk.12.§ (2) bekezdésének definíciójában megjelölt azon kritériumnak, amely szerint a folytatólagosság azonos sértett esetén állapítható meg, - csupán a természetes vagy jogi személy sérelmére megvalósított cselekmények esetén van jelentősége. Más cselekményeknél (pl. garázdaság vétsége, ittas járművezetés vétsége, szeméremszétségsértés vétsége, magán- és közokirat-hamisítás, stb.) azonban a folytatólagosság (az egyéb törvényi feltételek megléte mellett) természetesen sértett hiányában is megállapítható.

A Legfelsőbb Bíróság tehát alaptalannak találta a védő valamennyi anyagi jogi érvét.

Mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal támadott első- és másodfokú ítéletet a Be.426.§ (1) bekezdése alapján a II. rendű terheltet érintően hatályában fenntartotta.

Rendelkezett arról, hogy végzése ellen fellebbezésnek helye nincs (Be. 3.§ (4) bekezdés), továbbá, hogy ugyanezen ügyben azonos jogosult, vagy más jogosult azonos tartalommal újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő (Be.418.§ (3) bekezdés).

Budapest, 2008. június 5. napján

*Dr. Szabó Győző s.k. a tanács elnöke, dr. Schäfer Annamária s.k.
előadó bíró, dr. Csere Katalin s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*tisztviselő
Bné*